

MĚSTSKÝ ÚŘAD ŠTERNBERK

Odbor investic a veřejných zakázek
Horní náměstí 78/16, 785 01 Šternberk

telefon: 585 086 111
e-mail: podatelna@sternberk.cz
datová schránka: ud7bzn4
IČO: 00299529

Čj.: MEST 43278/2024
Sp. zn.: OIVZ 64/2024 kop, spisový znak: 411.1
skartační znak/skartační lhůta: A/10
Datum: 24.06.2024

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení:
Bc. Pavla Koukalová, referentka odboru investic a veřejných zakázek
E-mail: koukalova@sternberk.cz; telefon: 585086306
Oprávněná úřední osoba pro podepisování:
Ing. Miroslava Šestáková, vedoucí odboru investic a veřejných zakázek

Rozhodnutí

Dne 28.05.2024 obdržel odbor investic a veřejných zakázek, oddělení přípravy investic a památkové péče Městského úřadu Šternberk žádost o vydání závazného stanoviska podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve věci **restaurování kazatelny kostela sv. Mikuláše ve Štarnově, st. parcela č. 33, k.ú. Štarnov.**

V uvedené věci bylo téhož dne podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zahájeno správní řízení, jehož účastníkem je Římskokatolická farnost Štarnov, Štarnov č. 194, 783 14 Bohuňovice, IČ: 48809543.

Odbor investic a veřejných zakázek, oddělení přípravy investic a památkové péče Městského úřadu Šternberk vydává podle §14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče následující závazné stanovisko:

Restaurování kazatelny kostela sv. Mikuláše ve Štarnově, st. parcela č. 33, k.ú. Štarnov, která je movitou kulturní památkou rejstříkové číslo 93439/38-1479 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, na základě restaurátorského záměru: „Záměr na restaurování. Lokální sondážní průzkum – záměr na restaurování kazatelny“, MgA. Dušan Rohlík, 27.05.2024 a vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci, zn. NPÚ-391/49335/2024, SpZn. 820.4 ze dne 04.06.2024, podle restaurátorského záměru,

je přípustné při dodržení následující podmínky:

Po skončení prací bude zpracována Závěrečná restaurátorská zpráva, která bude do 60 dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom paré Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Olomouci k archivaci.

Odůvodnění:

Kazatelna je movitou kulturní památkou rejstříkové číslo 93439/38-1479 Ústředního seznamu kulturních památek ČR.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno odborné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci, zn. NPÚ-391/49335/2024, SpZn. 820.4 ze dne 04.06.2024, kde je mj. uvedeno: že zamýšlené práce jsou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně-historických hodnot za těchto podmínek: První podmínka vztahující se k oprávnění provádět restaurátorské práce na kulturní památce nebyla zakotvena do výroku

rozhodnutí, neboť vyplývá z ustanovení §14 odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Druhá podmínka vztahující se k povinnosti předložit závěrečnou restaurátorskou zprávu je uvedena ve výroku rozhodnutí.

Popis navržených prací: Restaurátor navrhuje prezentování původní povrchové úpravy. Rozebrání stříšky, desky za řečništěm, odstojení všech vyjímatelných částí (sochy a řezby). Architektura ambonu s pavláčkou budou ponechány. Postupně bude provedeno odstojení všech vyjímatelných částí soch, řezeb, stříšky a desky za řečništěm, provedení rozšiřujícího průzkumu větší páskové sondy zjišťující stav a dochování původních vrstev (především soch na ambonu a stříšce). Budou odebrány vzorky pro chemicko-technologickou analýzu (3-5 vzorků), petrifikace dřeva ponorem v roztoku Solakryl BMX, případně Paraloid B72, odstraňování přemaleb po vrstvách k originálu mechanicky skalpely případně podle zkoušek chemickou cestou. Stávající zlacení plátkovým zlatem na řezbách bude respektováno (ještě se dořeší po provedení rozšířeného průzkumu), průběžně zpevňování zajištění uvolněné polychromie (králičí klíž nebo technická želatina), dočištění, revize truhlářských spojů, dořezby, tmelení defektů klišokřídovými tmely, retuše reverzibilními materiály (mramorování - čisté pigmenty spojené larpalem aldehydovou pryskyřicí nebo olejopryskyřičnými barvami Maimeri v laku. Řezby - plátkové zlato a stříbro na poliment), lakování, konzervace povrchu regalrez (uhlovodíková pryskyřice). Případně bělený vosk, ošetření rubové strany přípravkem proti dřevokaznému hmyzu Lignofix I-profi.

Technický stav díla: Stav díla při povrchovém zkoumání je relativně v dobré stavu, vcelku stabilní. V menší míře napaden červotočem (požerky ojedinělé), více výletových otvorů zřejmé ve vnitřku ambonu a na sochách. Lze přepokládat, že silná vrstva stávající úpravy (masivní vrstvy křídly), tak jak to bylo u bočního oltáře, zakrývá silně poškozenou dřevnou hmotu (především na sochách a řezbách). Tato silná vrstva opět zaplňuje hloubku řezeb, soch a architektury, čímž snižuje kvalitu řezby. Také stávající mramorování není nějak výtvarně hodnotné.

Kazatelna i s bočním oltářem Panny Marie byly do šternovského kostela dovezeny někdy po roce 1775-83 z klášterního kostela ve Šternberku (stavba předcházející současnému kostelu Zvěstování Panny Marie). V tomto čase také došlo patrně k nové povrchové úpravě děl (starší sekundární povrchové úpravy). Identická stávající úprava povrchu obou děl světlehnědého mramorování může být časově zařazena do obnovy provedené v roce 1934 popsaného v evidenčním listu movité památky. Dobu vzniku kazatelny dle dochovaných zdobných prvků typických pro dané období (např. holandský štábek) lze odhadovat na konec 17. či počátek 18. století. Jedná se o visutou kazatelnu přikotvenou ke stěně na evangelijní straně presbytáře u vítězného oblouku k severní stěně spojenou pavláčkou k vstupu do oratoře (nyní zazděná). Architektura kazatelny je tvořena ambonem šestiúhelníkovým půdorysu v popředí se čtyřmi stěnami. Poprsí ambonu zdobeno pilastry a sloupky s hlavicemi a patkami. Před stěnami-výplněmi jsou na visuté destičce ve výši soklu postaveny sošky (čtyř církevních otců a dvou světců). Podhled ambonu je zvonového tvaru, po jehož hranách sbíhají lukovitě stočené pentle s akantem. Nahoře pod sokly představených sloupů končí růží a dole volutou se zlaceným hroznem. Pozadí mezi ambonem a stříškou je tvořeno dvěma pilastry nesoucí plošně zalamované kladí s rosetami a listy ve vlysu. Střed ve vypouklém prořezávaném akantovém rámu zdobí deska s desaterem. Stříška je stejného půdorysu jako ambon, z jehož vlysu visí pod oběma akantovými listy květinový feston. Na zalamované římsě stojí čtyři andělé s trubkami. Za nimi ke středu stoupají čtyři volutovitě stočená křídla z pentle a s akantem, jenž vrcholí soklem s žehnající sochou Krista. Ten drží zeměkouli v podobě říšského jablka. Kolem soklu se vznášejí andělci s plamennými srdci v rukou. Podhled baldachýnu dekoruje holubice na paprscitém nimbu. Barevnost kazatelny je řešena v plochách v kombinaci světle hnědavém a červenavém mramorování. Sochy, sloupky, nástavec na stříšce a pentle po celé kazatelně jsou v odstínu lomené běli. Dekorativní řezby, berle, trouby a další detaily odění jsou zlacené plátkovým zlatem na poliment (někde matové plochy opatřené šelakem – akantové řezby). Jde o hodnotnou bohatě zdobenou raně barokní dřevěnou kazatelnu s původní polychromií a zlacením přetřenou novodobými barevnými vrstvami.

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu byla účastníkovi řízení dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil.

K podmínce - Po skončení prací bude zpracována Závěrečná restaurátorská zpráva, která bude do 60 dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom paré Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Olomouci k archivaci. Podmínka zpracování závěrečné restaurátorské zprávy je uvedena v souladu s ustanovením § 10 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Upozorňujeme, že podle ustanovení § 14 odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, mohou obnovu kulturních památek nebo jejich částí, jež jsou díly výtvarných umění nebo uměleckých řemesel, provádět fyzické osoby na základě povolení Ministerstva kultury České republiky vydaného podle § 14a. Restaurátorské práce budou provedeny dle předloženého restaurátorského záměru restaurátorem s povolením Ministerstva kultury České republiky, specialistou pro restaurování polychromovaných sochařských uměleckých děl ze dřeva. Předmětná památka je polychromovaným sochařským uměleckým dílem ze dřeva, a to v souladu s ustanovením § 14 odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, které říká, že obnovu kulturních památek, nebo jejich částí, jež jsou díly výtvarných umění nebo uměleckých řemesel, mohou provádět fyzické osoby na základě povolení MK ČR vydaného podle § 14a. Práce provede restaurátor s platným povolením MK ČR dle třídníku specializací restaurátorských prací, který je přílohou č. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Uvedená podmínka dále vychází z nutnosti konkrétněji specifikovat typ povolení k restaurování (dle třídníku specializací), jelikož tato skutečnost nevyplývá ze zákona, kdy v zákoně obecně stanovená povinnost provádět obnovu kulturní památky, jež je dílem výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi restaurátorem, nespecifikuje přesně, držitel, jakého povolení může danou památku restaurovat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81, 82 a 83 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, odvolat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, podáním učiněným u odboru investic a veřejných zakázek, oddělení přípravy investic a památkové péče Městského úřadu Šternberk.

Ing. Pavel Sehnal
vedoucí oddělení

Obdrží:

1. Římskokatolická farnost Štarnov, Štarnov č. 194, 783 14 Bohuňovice, IDDS: kgvk45u
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci, Horní nám. 25, 771 00 Olomouc, IDDS:2cy8h6t
3. Spis

